

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Mladeniška shoda. V Petrovčah.

Dne 25. julija se vrši v Petrovčah pri Celju mladeniški shod, na katerega se prijazno vabijo vsi mladeniče savinske doline. Zborovanje se prične s slovesnim cerkvenim govorom za mladeniče in sv. mašo ob pol 10. uri dopoldne. Ob eni uri popoldne zborovanje. Govori Žebot itd. Opozarjamo vse mladeniče v savinski dolini na ta shod.

Na Dravskem polju.

Dne 1. avgusta se bo vršil mladeniški shod za Dravsko polje po tem le načrtu. Cerkevni del zborovanja (pridiga in sv. maša) se vrši na Ptujski gori ob pol 10. uri dopoldne. Po maši odhod k Sv. Lovrencu na Drav. polju, kjer bo obed in ob eni uri popoldne zborovanje v čitalnici bralnega društva. Ob 3. uri liturgije z blagoslovom in nato ogledanje mlekarne. Naj noben mladenič ne zamudi lepe prilike udeležiti se te ga shoda!

Preporod v šaleški dolini.

V zgodovini se mnogokrat vrše razni dogodki, ki dajejo smer celim stanovom, celim narodom. Tudi za mladeniče šaleške doline je bil zadnje nedeljo tak važen, zgodovinski dan, ki je dal vsej mladini, posebno pa mladeničem, popolnoma drugo smer v življenju. Pokazal jej je, kje je prava pot mladine, kje so razpotja in katerih poti se morajo držati. Uverjeni smo, da se bodo mladeniči teh vseh nauk tudi držali, se vseh dobrih mislij in navsvetov oprijeli in tako delali čast sebi in narodu!

Že na predvečer so škalski fantje s strelji naznanjali širnemu svetu veselo novico, da se drugi dan zbere tankaj cvet šaleške doline. In niso se motili. Prihitelo je veliko mladeničev od blizo in daleč, kateri so vsi pazno zasledovali rane govore, ter bodo postali naši glasniki med onimi mladeniči, ki so bili od udeležbe shoda zadržani.

Cerkveno opravilo se je pričelo ob 10. uri dopoldne z pridigo č. g. dr. Hohnjeca. G. govornik razpravlja jedrnat: „dobro drevo rodi dober sad“, ter daje lepe nasvete o načelih krščanske vzgoje in o dolžnostih mladine do cerkve in Boga. Slavnostno sv. mašo je služil ob asistenci dr. Hohnjeca in kaplana Zakoška preč. g. dekan Rotner.

Po maši so se zbrali zborovalci na sejmišču, kjer je otvoril zborovanje podpredsednik S. K. S. Z. dr. Hohnjec, pozdravljajoč najpriserneje vse navzoče, posebno dež. poslanca dr. Verstovška. Predsednikom je bil izvoljen škalski mladenič Jernej Šmon, ki poda najprej besedo mladeniču Zajcu iz Škal. Z občudovanjem smo poslušali mladega govornika, ki je razvijal v lepih besedah pomen izobrazbe in pouka pod praporom krščansko-socialne narodne presvete. Za njim je deželni poslanec dr. Verstovšek govoril obširno o mladeniških organizacijah. Govornik označi, kake lastnosti da naj ima slovenski mladenič, ter povdarjal razne bridke resnice iz življenja. Posebno je naglašal versko in narodno stališče, v katerem se morajo mladeniči že v mladih letih utrditi, da bodo močni in neomajni, kot hrast v logu. Mladenič Tajček iz Sv. Andraža prinaša pozdrave šentandraške mladine. Profesor dr. Hohnjec še slika razne dobre in slabe strani političnega in družabnega življenja, ter svoj govor bogato okrasil z mno-

gimi dogodki iz lastne skušnje. Brzobjavni pozdrav sta poslala v imenu šentiljskih Slovencev župan Thaler in mladeniči in predsednik Z. S. M. Žebot, katerega je bolezen zadržala doma.

Shod je bil, kot smo že rekli, zelo važen za preporod mladine v šaleški dolini. Že pri prvem shodu je bilo zbrano tako lepo število, katero se bo pa večalo od dne do dne. Mladeniči so dobili jasen vpogled v življenje, v prihodnost, so si pojasnili sedaj marsikaj, kar jih je še dosedaj težilo in tako, oproščeni vsake bojazni in neodločnosti stopajo krepko na plan, v bojne vrste za vero in dom!

Nova pogumna četa se je pridružila mogočni armadi organizirane mladine, in kaj ji naj rečemo drugo v pozdrav, kot Bog te živi, četa mlada,
Naše domovine nada!

Pojdi le krepko po začrtani poti naprej, do uspehov, do zmage!

X.

Andrej Hofer,

junški vodja Tirolcev l. 1809.

(Ob stoletnici slavnih bojov za osvoboditev Tirolske.)

V staroslavnem Rimu so dne 18. aprila t. l. blaženim prišteli devico Orleansko. Ves svet, zlasti pa njena domovina Francija, se s spoštljivostjo in ponosom spominja device-junakinje. Priprosta, neučena deklica je po svoji neomajni ljubezni do Boga in zvestobi do vere in domovine rešila kralja in domovino ponižanja in sramote. Nehvaležnost, preganjanje in smrt je prejela za plačilo od takratnega sveta. Cerkev in zgodovina sta ji podelili nesmrtnost.

Verna Tirolska in z njo cela Avstrijska slavi letos stoletnico moža-junaka, po svojih lastnostih in svoji nalogi sličnega junakinji Orleanski — Andreja Hoferja. Mož priprost in neučen, a neomajen v ljubezni do Boga in domovine, je bil l. 1809. poklican, da postane vodja svojega ljudstva v Boju za narodne svetinje, vero in svobodo. Sadov svojega dela Hofer ni doživel. Preganjanje in smrt na morišču sta bila njegov delež in plačilo. Potomci in zgodovina pa so ga oteli pozabnosti.

Naslednje vrstice hočejo našim čitateljem na kratko pripovedati, kako so se pred 100 leti borili za vero in svobodo Andrej Hofer in hrabri Tirolci.

Andrej Hofer se je rodil dne 22. nov. 1767. pri Sv. Lenartu v pasejerski dolini. Iz njegovega življenja do l. 1809. se ne da pripovedati kaj znamenitega. Živel in rasel je kakor drugi njegovi kmečki tovariši. Ni se povspel do kake posebne ali imenitne službe, nego ostal je raje doma, kjer je po svojem očetu postal ugledni krčmar „na pesku“ pri Sv. Lenartu in daleč okoli znani trgovec z žitom in vinom. Leta 1809. pa je usoda Tirolske Hoferja prisilila, da je krčmarske ključe zamenjal z bojnim orožjem in postal vodja Tirolcev v bojih za svobodo zoper Francoze in Bavarce.

Vsled mirovne pogodbe, ki jo je podpisal avstrijski cesar Franc dne 26. dec. 1805. v Požunu, je zvesta Tirolska prišla pod žezlo bavarskega kneza Maksimilijana, katerega je Napoleon ob enem imenoval za kralja. S strahom in grozo je napolnila ta vest vrle Tirolce. Neverjetno se jim je zdelo, da bi jih njihov dobri cesar Franc mogel prodati. Česar pa takoj niso verjeli, o tem so se

morali kmalu prepričati, ko so prišli v deželo bavarski uradniki ter od Avstrijcev prevzeli deželno vladu, ko so bili odstranjeni črno-rumeni avstrijski mejniki in mesto njih bili postavljeni modro beli bavarski, ko se je črni dvo-glavni orol avstrijski moral umakniti bavarskemu levu. Vse to je bolelo zveste Tirolce in dobro ljudstvo bi vsekakor to prebolelo in prenašalo bavarski jarem, ko bi jih oholost in krutost bavarskih gospodarjev naravnost ne silila k uporu.

Bavarska vlada je pošiljala na Tirolsko brezbožne in npravno propale uradnike, nad kojih pohajšljivim življenjem se je zdravo in pošteno tirolsko ljudstvo naravnost zgražalo. Ti uradniki so z vso brezobzirnostjo ubogo ljudstvo preobkladali z davki, vsled česar so mnogi tirolski kmetje prišli ob dom in imetje. Tirolski papirnati goldinarji so zgubili za polovico svojo ceno in vrednost. Iz vsega, kar je bilo tirolskemu ljudstvu sveto in drago, so se norčevali oholi pritepeni. Stare navade in cerkvene pobožnosti, kakor zornice, polnočnice, božji grob, procesije itd., so prepovedale, tirolske duhovnike pa so preganjali in zatirali, ako se niso pokorili bavarskim naredbam. Najkrepkejše izmed tirolskih sinov so naborne komisije vtaknile v bavarske uniforme. Uporneže so lovili in odvedli v utrjeno Mantovo, kjer so ž njimi ravnali kot s sužnji.

Vse to je dalo netiva, da je konečno zavrela tirolska kri. Med vsemi pa je najbolj sovražil bavarske nasiljence Andrej Hofer, krčmar „na pesku“ pri Sv. Lovrencu. V njegovi gostilni, kjer so se shajali ljudje od vseh strani, se je največ zvedelo o bavarskih nasilnostih. Celo oholi bavarski uradniki, misleč da so se dobrodušni Tirolci že privadili njihovemu gospodstvu, so radi zahajali na dobro kapljico h krčmarju „na pesku“. S svojim uljudnim vedenjem jih je Andrej Hofer pridobil za sebe, da so mu na tihem zaupali marsikatero svojih hudobij. V sreču pa je sovražil nad vse te bavarske pijavke in je na tihem koval načrte, da jim posveti iz dežele. Vsled tega seveda nihče ni slutil kaj hudega, ko je nekega dne vedno trgujoči Hofer zapregel svoj voziček in se odpeljal, toda ne po trgovini, ampak na Dunaj k nadvojvodu Ivanu in celo k cesarju, s katerim se je že pismeno posvetoval o osvoboditvi Tirolske.

Vse drugačno življenje pa se je začelo v krčmi „na pesku“, ko se je Hofer vrnil z Dunaja. Začeli so prihajati k Hoferju kmetje od vseh strani in Hofer jih je pomenljivo pozdravljal, rekoč: „Bog te sprimi, brat! Kako je kaj pri vas doma?“ Na kar so mu gostje enako pomenljivo odgovarjali: „Pri nas je vse v redu; kedaj bo poknilo?“ Po takem kratkem pozdravu je potem krčmar peljal gosta k družbi, ki je že sedela za mizo in je bila za kratek čas potihnula. Nekateri teh gostov čitatelju že sedaj

naznamo imenoma. Bili so to voditelji tirolskih narodnih brambovcev in sicer Martin Teimer iz Šlandersa, kapucin Joahim Haspinger, močni in zviti Špekbaheer iz Rina. Tem so se pridružili Jožef Štraub, Anton Siberer in Jakob Eisensteken iz pasajerske doline, ki so že prišli Hoferju poročati, da je pri njih vse pripravljeno za ustajo in pozvedovat, kedaj naj udarijo.

Vsem tem se je videlo na skrivnostnem šepetanju, da imajo nekaj na srcu, s čimer še ne upajo prav na dan, a jim vendar teži sree in sili na dan. Vsi so bili mnenja, da je treba udariti takoj. Le krčmar Hofer jih je pomirjeval, rekoč: „Čakajte še do 9. aprila. Takrat bo avstrijski vojskovodja Kasteler z osmim vojnim oddelkom stal na meji Tirolcem v pomoč. V noči od 9. na 10. aprila pa zakurite kresove po vseh bregovih, vrzite v potoke moko in kri, deščice z rastavami in še druga znamenja, kakor smo se zmenili, potem pa po Bavarcih v božjem imenu!“

Ko se je pozno v noč ta družba razhajala, je stisnil vsakdo krčmarju še roko, rekoč: „Andrej, na nas se lahko zanesesh, mi bomo ob uri tu.“ Krčmar pa jim je na kratko odgovarjal: „Obvaruj vas Bog in sveta Devica!“

Kakor iskra je šlo po vsej Tirolski geslo ustaje: „Tirolci na dan! Prišel je naš čas! Ura rešitve je blizu!“

V noči od 9. na 10. april so zaplamteli na gorah kresovi, zjutraj na vse zgodaj so se iz vseh stolpov oglasili zvonovi, po potokih pa so priplavala dogovorjena znamenja.

V župnijski cerkvi pri Sv. Lenartu pa se je kar trlo ljudstva, kjer so tirolski možje in mladeniči z nenavadno resnostjo pristopali k mizi Gospodovi. Po končanem sv. opravilu pa je vojaški duhovnik stopil na prižnico in z ognjevito besedo še enkrat vnel njih srca za odločilen korak.

Na to je vse hitelo na taborišče blizu Hoferjeve krčme, kjer se je začelo živahno gibanje in priprave za odhod. Treba je bilo preskrbeti se z živežem za nekaj dni, poskušati še enkrat puške in streljivo, napeti boben, razviti zastavo in vzeti slovo. Tu in tam so se naredile gruče okrog vodij, ki so naročevali, kaj vse je treba vzeti s seboj. Središče vseh pa je bil Hofer, ki je hodil od enega do drugega, vsakega pozdravil in za vsakega imel prijazno besedo. Popoldne je že stala četa 500 mož pripravljena za odhod. Kratko in vojaško pozdravi Hofer svojo vojsko in naznani vodjem, kje je približno sovražnik in kje bo treba udariti najprej. „Prvi naš namen je, priti do Štercinga, da vjamemo ondotno bavarsko posadko. Pusterčani gredo proti Briksenu in bodo tam obračunali z Bavarci. Vse to pa se mora zgoditi naglo, predno nas zalotijo Francozi, katerih kakih tri tisoč prodira od dolnje Ečave sem. V Inomostu bodo ondotni rojaki napadli Bavarce, zato je važno,

pravi Jafsko. Neprijetno nas je dirnula poulična nesnaga že pri prvih hišah, kar pa je v orijentu celo navadno.

Velekrasno se je razvil naš sprevod po prostrani, menda nam na čast poškrpljeni Jafski cesti, kjer imajo evropski naseljenci svoje hiše. Napravil je tudi na domače prebivalstvo prav dober utis; nikjer nismo opazili kake nedostojnosti ali kakih zaničljivih opazk, kar se godi po naših mestih pri enakih priložnostih prav pogosto. V mestu, okoli in okoli obdano z visokim zidom, vstopili smo skozi Jafska vrata, in nahajali smo se v eni imed najbolj obljudenih ulic, kjer je največ bazarov ali prodajalnic, tudi po evropsko opremljenih. Po njej se drenjajo karavane kamel in oslov, tlačijo se številni potniki najrazličnejših narodnosti barve in verstva; poulični prodajalci in nad vse nadležni berači bi se radi, kakor hitro mogoče okoristili pri romarski trumi. Ulica ni ravna, tudi ni povsod enako široka, tlakovana s prav nerodnim okroglastim kamenjem.

Starodavne hiše ne napravijo dobrega vtisa na zunaj posebno zavoljo mnogo slepih, razbitih in nepravilnih oken. Vse polno kotov, pomolov, podrtin, katerih bi v kakem boljšem evropskem mestu nikdar ne trpeli. Kdor bi mislil, da bo gledal v tem svetovnem mestu velike palače in krasna poslopja, motil bi se zelo. Čutiš, da je tukaj vse zgodovinsko in častitljivo, pa krasnih ulic in impozantnih trgov iščeš zaman. Jeruzalem nima niti ednega večjega trga, ulice so redno tesne, da bi dajale senco proti žgočim solnčnim žarkom. Skoraj vse ulice so si celo podobne, zato pa tujec v njih prav lahko zajde.

Brez posebnih ovir hodili smo skozi ozke ulice; pred nami so namroč stopali štirje kavasi, stražniki, ktere so nam poslala naša zavetišča naproti na kolodvor. S hvalevredno brezobzirnostjo odrivali so ljudi in živali, da smo imeli prosto in neovirano pot. Niso nas pa mogli obvarovati vseh neprijetnosti, posebno ne ostrih, predirajočih vonjav, iz številnih mesnic, prodajalnic, delavnic in skladišč. Kdor si tega ni sam skusil, ne more imeti o teh vonjavah niti pojma. Ko smo preromali nekoliko tesnih ulic, prispeli

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

Iz Jafe v Jeruzalem.

(Dalje.)

Kdo bi se prepiral za tako malenskost, sem si mislil in pustil njega in njegovo kosmato vest pri miru. Tudi grozdje in raznovrstno južno sadje je bilo na prodaj. Pa premagoval sem se, da bi se ne nalezel kake bolezni, kar se tam zgodi prav pogosto. Med tem, ko smo čakali na druge romarje, nabralo se je po malih višinah v obližju kolodvora mnogo radovednega občinstva, otrok pa tudi odraslih, med njimi več prav bogato oblečenih turkinj z zakritimi obrazi. Deški zavod Salezijancev je prišel polnoštevilno. Po celournem mučnem čakanju bili smo vsi romarji zbrani. Določeno je bilo, da gremo v slovesnem sprevodu v nad četrto ure oddaljeno mesto. Naprej krasna romarska zastava, za njo pa romarji urejeni po skupinah; v vsaki skupini za romarskimi križi najprvo duhovniki, potem drugi romarji moškega in ženskega spola. Krasno je bilo videti kip Marijin, ki so ga nesli štirje krepki romarji; ob vsaki strani kot častna straža šlo je po deset belo oblečenih romaric v belem pajčolanu. Celo pot molili smo na glas rožni venec, ki je najbolje in najznačilnejše orožje miroljubnih križarskih pohodov sedanjega časa v sveto deželo. Od kolodvora vodi v mesto široka in lepa pa silno prašna cesta. Ker je proti večeru ta cesta zavoljo številnih vozov, premnogih kamel in oslov in druge živine, neporabna za slovesne romarske sprevode, krenili smo od kolodvora na stransko, našim kolovozom podobno, na obeh straneh s kamenjem v obliki zida obdano, s premnogim velikim in malim okroglim in ostrim kamenjem posuto, precej na vkreber vodečo pot. Tudi ob njej je stalo mnogo gledalcev, med njimi precej redovnikov in redovnic s šolskimi otroci. Kmalu dospemo v predmestje, ki se mu

da Francozov ne pustimo tja. Zatorej hrabro, rojaki! Zau-pajte v Boga in borite se hlabro!" S strahom so gledali bavarski uradniki to početje tirolskih kmetov in poslali za pomoč v Meran. Toda prepozno. Enako kakor pri Sv. Lenartu se je godilo po celi Tirolski.

(Dalje prihodnjš.)

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje zdaj:

	dosmrtnih,	letnih,	vkup	
v goriški nadškofiji	152	10243	10395	udov,
" krški škofiji	184	6351	6535	"
" lavatinski škofiji	455	25441	25896	"
" ljubljanski škofiji	763	32366	33129	"
" tržaško-koprski škofiji	75	4639	4714	"
" poreški in krški škofiji	12	186	198	"
" senjski in dalmatinski ško-fiji	11	216	227	"
" zagrebški škofiji	23	456	479	"
" djakovski škofiji	1	67	68	"
" bosniških škofijah	8	163	171	"
" somboteljski in drugih ogr-skkih škofijah	2	219	221	"
" sekovski škofiji	41	399	440	"
" videmski nadškofiji	11	229	240	"
" raznih krajih Avstrije in Evrope	20	349	369	"
" Ameriki	21	2109	2139	"
" Afriki in Aziji	8	223	231	"
vkup	1787	83656	85443	udov.

Za nekaj se bodo te številke še spremenile po po-sameznih oglasilih.

Po navedenem številu so se še pomnožili dosmrtniki za 47, letniki za 1007, vkup za 1054 udov. Ker se nade-jamo še nekaterih članov, posebno takih, ki se oglašajo šele, ko vidijo nove knjige v rokah sosedov, bo znašal celi prirastek nad 1200 udov.

Pomnožili so se pa člani goriške nadškofije najbolj, namreč za 554, za njimi tržaško-koprski za 260, potem lavatinski za 246, člani krške škofije za 185, Amerikanci za 63, škofiji Poreč in Krk za 30, razni kraji za 21 se-kovska škofija jih je oglasila za 21, Djakovo in Bosna po 1 več. V "črno knjigo" pa bi vpisali vse druge škofije ako bi ne vedeli, da je tudi tam uspeh še vedno lep, ako upoštevamo gospodarsko bedo; izgnbila je ljubljanska ško-fija 231, somboteljska 56, videmska 18, senjska in dalma-tinska 12, zagrebška 8 in Afrika 6 članov.

Okoli po svetu.

Naš cesar je odlikoval predsednika francoske ljudo-vlade Fallirea s tem, da mu je podelil veliki križ Štefano-vega reda.

smo po gladko obrušeni, nepravilnih stopnicah, k nizkim vratom. Skozi nje smo stopili na precej veliki, četvero-kotni prostor. Na levi od vhoda nahaja se grški in na desni armensko abesinski samostan. Ravno pred nami pa stoji kakor starodavni grad, cilj našega romanja, cerkev božjega groba.

Prerok Izaija pravi o Zveličarju: Molili ga bodo na-rodni in njegov grob bo čistiljiv. (Iz. 11, 10). Nekaj korakov še, in naša romarska truma dospe do dveh neposredno druga ob drugih stoječih, širokih, visoko obokanih ob vsaki strani s tremi vitkimi stebri opremljenih vrat. Na prečniku desnih celo zazidanih, nedostopnih vrat vidimo podobe ži-vali in ljudi fantastično opletene s vejicami in perjem, vse umetno v marmor vpodobljeno, kar pomenja simbolično baj med dobrim in hndim, na prečniku levih vrat, ki tvorijo edini vhod v cerkev božjega groba, pa se naha-jajo podobe iz Kristusovega življenja in delovanja, na levi: obujenje Lazarja od mrtvih, na sredi: slovesen vhod Jezusov na cvetno nedeljo, na desni: zadnja večerja. Romar, ki bi še nič ne bil čital, o cerkvi božjega groba in njenih razmerah, bil bi neprijetno iznenaden v prvem hipu. Navajeni smo svetlih, v jasnih barvah slikanih in preglednih cerkev, tu se nam pa pokaže po vstopu sivkasto umazana, neobičajna in, kakor se zdi na prvi pogled, brez pravega in primernega načrta zgrajena, v polmrak zagrnjena stavba. Začuden gleda naše oko pri vstopu nevajen prizor. Na le-vici od vrat, na zvišenem, s preprogami pokritem prostoru sedijo na blazinah turški stražniki, seveda pokriti, ki se celo po domače pogovarjajo, kakor bi bili kje na cesti, svalčice ali pipe kadijo in po želji in potrebi kavo grejejo in sre-bljejo.

(Dalje prihodnjš.)

Naš cesar se nahaja v njemu toli priljubljenem leto-višču Išli.

Volitve delegatov. Dne 6. julija je izvolila poslanska zbornica delegate.

Za Štajersko sta izvoljena krščanski socialci Schönewohl in literatec Paj kot namestnik baron Morsey.

Za Koroško: Dobernig, namestnik Nagele.

Za Kranjsko: dr. Šusteršič, namestnik Pogaž-nik.

Za Istro: Laginja, namestnik Mandič.

Za Goriško: Bugatto, namestnik Faridutti.

Za Trst: Pittoni, namestnik Scabar.

Krščansko-socialna misel se krasno razširja pri nas Slovincih. Sedaj so to vzvišeno misel spo-znali tudi Dalmatinci in si snujejo v Splitsku krščan-sko-socialno stranko. Duša vsega gibanja je škof Nakič v Splitsku.

Državni zbor zaključen. Devetnajsto zasedanje, ki se je začelo dne 10. marca t. l., je bilo v soboto dne 10. ju-lija nagloma zaključeno. Dne 11. marca je zbornica so-glasno sklenila, da se ne sme dovoliti bosenska agrarna banka. Ta sklep je meril na to, da se bosenski in hercegovinski kmetje pri odkupovanju zemljišč ne izročijo ode-ruškim nakanam mažarskih krvosov. — Rekrute so po-slanci dovolili 19. marca. — Dne 30. aprila se je izve-delo, da je vlada vendarle potrdila bosensko agrarno banko. Slovenski poslanci, na čelu jim dr. Šusteršič, so za-čeli najodločnejši boj proti tej oteruški banki, ki bi uničila ubogega kmeta v Bosni. Z raznimi obljubami je vlada do-segla, da je dne 8. junija Šusteršičev predlog bil odklo-njen z večino 5 glasov. — Dne 26. jun. so rešili proračun. — Nato so slovanski poslanci, združeni v "Slovanski Jednoti", začeli hud boj proti sedanji Bienerthovi vladi. Bienerth se je skušal pogajati z voditelji slovanskih strank, da nehajo z obstrukcijo. Poslanci so zahtevali, da se pre-čreči oteruška bosenska banka in da se naj ob enem z laško univerzo ustanovi tudi slovensko vseučilišče. Bienerth je odgovoril: "Brezpogojno se udajte! Ničesar ne dovolim." Nato so se začeli krščanski socialci pogajati s Slovani. In vse je že kazalo, da se pogode. Ko pa se je začelo udrihati po krščanskih socialcih, da hočejo izdati Nemce, so se po-gajanja razbila. Vlada pa je zaključila državnozborsko za-sedanje, in to so ravno slovanski poslanci hoteli doseči z ob-strukcijo. Izkazalo se je zdaj prvič, da se proti Slovanom ne da vladati. — Slovanski liberalni poslanci pa so za-hrbtno napadali naše. Stari slovanski greh: nesloga!

Sprejem prestolonaslednika Frana Ferdinanda v Rumuniji je bil nad vse sijajen. Rumunski kralj Karol je na gradu Peleš pri slavnostnem obedu naglašal prijateljske razmere vladarjev obeh držav. Prestolonaslednik je zagotav-ljal v svojem odgovoru, da bo še zanaprej obstajalo naj-ožje prijateljstvo in izborne razmere med obema vladarjema in državama.

Velika poletna veselica v Postojnski jami se bo vršila dne 15. avgusta. Posebni vlaki bodo vozili tega dne k tej prvi poletni veselici v tem krasnem podzemeljskem rajju iz vseh krajev v Postojno. Vlaki bodo šli iz Ljubljane, Trsta, Pulja, Reke, Kormina in Trbiža. Veselica bo veli-kanska, ker se že zdaj delajo vse potrebne predpriprave.

Rotšildov sin na Dunaju se je ustrelil. 21 letni fant je hotel poročiti neko sobarico, a oče mu tega ni dovolil.

Na Dunaju je veter odnesel nekemu dedku klobuk v Donavo. Nek mož je hotel rešiti klobuk, a je sam utonil.

Odkritje Volaričevega spomenika. V Kobaridu bodo praznovali dne 8. septembra lepo slavnost, ko bodo odkrili spominsko ploščo in spomenik umrlemu skladatelju in pesniku Volariču. Vsakdo pozna nje-gova dela in povsod se prepevajo njegove pesmi. Da-leč po širni slovenski domovini, kjer se poje lepa slovenska pesem, je znan Volarič kot marljiv skla-datelj in njegove skladbe so takorekoč last celega slovenskega naroda. Cela Goriška se pripravlja na ta dan, da s kolikor mogoče večjo slavnostjo poča-sti spomin umrlega skladatelja.

Nemški cesar Viljem je sprejel odstop državnega kan-celarja Bülowa.

Za nemškega državnega kancelarja je imenovan Bethmann-Hollweg.

Srbski ministrski predsednik odstopi najbrž na zahtevo napredne stranke.

Srbska narodna himna. Nova srbska vlada je leta 1903 odpravila prejšnjo srbsko himno "Bože pravde" in razpisala 1000 dinarov nagrade za novo Ker pa ni zmed 27 dopostanih robeno ugajala, so sprejeli zopet prejšnjo in jo nagrade z določeno na-grado 1000 dinarov. Himno je zložil naš domači skladatelj Davorin Jenko.

Goriški deželni zbor je dobil dne 7. t. m. odlok, da je deželni zbor goriški razpuščen.

Na Tirolskem in Češkem so bili veliki nalivi in viharji.

Petdesetletnica vladanja črnogorskega kneza. Prihodnje leto proslavi črnogorski knez Nikola 50-letnico svojega vladanja. Ob tej priliki se bodo vršile na Cetinju in po vsej Črni gori velike slavnosti. Sodi se, da pridejo na te slavnosti tudi italijanska kraljevska dvojica in več ruskih velikih knezov.

Na Grškem je bil dne 16. jul. grozovit potres. Porušeni je več mest. Mnogi kraji so izpremenjeni v razvaline.

Vožnja z Zeppelinovim zrakoplovom bo draga. Stala bo 36 K na uro. Otvoriti nameravajo vožnjo iz Lindenhaima v Zütrich.

Živ zakopan je bil deset dni, delavec Petersoli v predoru, ki se gradi na novo v St. Gallenu v Švici. On misli, da je bil pod zemljo več mesecev in ne nekaj dni. Sedaj je nevarno obolet. Lotila se ga je mrzlica. Vendar se zdravniki nadejajo, da ga ohranijo pri življenju.

Pravo katoliško učiteljske se nahaja pač v Feldkirchu na Predarlskem. Učiteljske je bilo ustanovljeno leta 1888, ima pravico javnosti in ga vodijo šolski bratje. Letos je imelo to učiteljske blizu 300 gojencev iz raznih kronovin. Na temu učiteljsku je bilo izšolanih blizu 500 učiteljev, ki delujejo in podučujejo v pravem katoliškem duhu mladino, na korist in veliko veselje starišev in tudi občin, ker jim vzgajajo vzoren naraščaj občanov.

Na Ruskem hudo razsaja kolera.

Turčija je priznala „carja bolgarskega“.

Grozna nesreča v rudokopu. Vsled eksplozije podzemeljskih plinov se je v premogokopu pri Kordavi na Portugalskem porušil skoraj ves premogovnik, ter podsul pod seboj ogromno število rudarjev. 715 rudarjev je pogrešanih. Samo 42 težkoranjenih rudarjev so mogli do zdaj izkopati izpod ruševine.

Kuharica v parlamentu. Zanimivo zastopnico ima finski parlament. Pri zadnjih volitvah v finski parlament je bilo izvoljenih 25 žensk, med njimi kuharica Minna Sillaupa, ki zastopa poselsko gibanje in izdaja časopis za kuharice. Radi svoje izborne kuhinje je baje dobila mnogo moških glasov.

Družbo indijskih teroristov so zasledili v Londonu. Člani se nazivljejo sinovi Schiwachs. To je namreč, indijski bog uničenja. Družba je izvršila po svojih članih že več umorov v Londonu in okolici.

Perzijski šah odstopil. Vladar Perzije, šah Mohamed Ali, svojim državljanom ni hotel dati ustave. Pristaši ustave pa so se združili ter vdrli proti šahovi prestolnici, Teheranu. Vzbuknila je huda revolucija, h kateri se je pridružilo tudi mnogo šahovih vojakov. Anglija in Rusija sta pritiskale na šaha, da se je odpovedal prestolu in tako je zavladal spet mir v Teheranu, vlado je nastopil šahov nedoletni sin Ahmed, ki bo takoj proglasil ustavo.

Ameriški milijonar Rockefeller je ob svoji 70 letnici daroval 10 milijonov dolarjev v dobredelne namene. To je drobtina z njegove bogate mize.

Univerza v Friburgu v Švici. Pred kratkim smo s par besedami popisali mesto Friburg in ob enem tudi povedali vzrok, zakaj da danes mesto tako slovi, da ne rečem po celem svetu, namreč s svojo katoliško univerzo. Zraven pa smo tudi navedli statistiko imatrikuliranih (vpisanih) vseučiliščnikov v prvem semestru. Zdaj pa še hočemo tudi navesti statistiko drugega, poletnega semestra. Število v poletnem semestru 1909 na tukajšnji univerzi imatrikuliranih znaša 569, in sicer: bogoslovcev 203, juristov 127, filozofov 108, medicincev (ali bolje iz naravoslovne fakultete, ker še četrta medicinska fakulteta ni popolnoma gotova) 131. Poleg teh imatrikuliranih je še 120 slušateljev in slušateljic. Naj še omenim, ženski spol je precej bogato zastopan na tukajšnji univerzi, okoli 70 dam. Kakor sem opazil, filozofijo kaj rade obiskujejo; menda se čutijo poklicane, filozofične probleme reševati, kar se marsikateremu filozofu ni posrečilo.

Glede narodnosti: 179 iz Švice, 98 iz Nemčije, 88 Poljakov, Rusov..., 66 iz Francije, 25 iz Italije, 23 iz Avstro-Ogrske, 34 Bolgarov, 21 iz severne Amerike, 9 iz Nizozemske, 6 iz Angležke in Irske, 6 iz Luksemburga, 6 iz Turčije, 4 iz Španije, 2 iz Kanade, 2 iz Grškega, Norveška, Ekvador, Tunis in Avstralija ima vsaka po enega. Kdor prebere to statistiko, mu gotovo pride na misel: res, pravi Babilon kaj lepo je videti in gledati, ko prihajajo in odhajajo, ali se po mestu izprehajajo dijaki v različnih barvah akademičnih družtev. Tudi Avstrije imajo svoje akad. društvo „Tevtonija“. Pri vsem tem, da je toliko narodnostij, vendar ni nobenega napada, noben ni zasmehovan, ako govori v svoji mili materinščini. Ne morem si kaj, da bi tudi tukaj ne pristavil onih znanih besed: in

na naših univerzah v Avstriji? Tukaj je vsak prost, ni zastoj „prosta“ Švica.

Razgled po domovini.

Iz sodne službe. Prestavljeni so sodniki dr. Ludovik Kaspar iz Pliberka v Cmurek, dr. Ivan Premšak iz Laškega v Maribor, dr. Karol Weingerl iz Ljutomer v Ptuj, dr. Friderik Kratter v Laško. Sodnika sta postala avskultanta dr. Rudolf Schmidt in dr. Izidor Fuchs.

Mesto ženske jetniške paznice je razpisano pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru. Prosilke za to mesto morajo biti avstrijske državljanke, stare najmanj 24 in ne nad 30 let, popolnoma zdrave in morajo imeti neomadeževano preteklost. Biti morajo brez otrok, samskega ali vdovskega stanu, zmožne čitanja, pisanja in računanja, ročnih ženskih del in slovenskega in nemškega jezika. S potrebnimi dokazili opremljene prošnje, v katerih se mora posebej opomniti tudi morebitno sorodstvo s kakim uradnikom, slugo ali jetniškim paznikom sodišča, se morajo pri tem predsedstvu vložiti. Da postane nastavljena za jetniško paznico, mora biti najmanj eno in največ dve leti za poskušnjo pomožna jetniška paznica. Pomožne jetniške paznice dobijo na dan 2 K 40 v plače. Jetniške paznice dobijo letne plače 800 K, ki se poviša po 15 službenih letih na 1000 K in po nadaljnih 15 službenih letih na 1200 K. Imajo pravico do aktivitetnih doklad in do pokojnine. — Slovenke, oglasite se za to mesto!

Na mariborski gimnaziji je maturiralo 42 dijakov, od njih 26 Slovencev. Slovenci so napravili izpit vsi razun enega, ki je bil reprobiran za eno leto. Izmed Slovencev je 8 odličnjakov, Nemca pa samo dva. Imena slovenskih abiturientov so: Augustinčič Karl, Baš Fran (z odliko), Bratina Anton, Fras Fran, Gnus Kazimir, Holeman Pavel, Holeman Vinko, Ivanšek Fran, Jager Ivan, Koser Janko (z odliko), Koser Ludovik (z odliko), Leskošek Karl (z odliko), Lobnik Fran (z odliko), Lukman Fran (z odliko), Oštir Karl, Peršuh Anton, Plohl Peter, Rezman Slavko (z odliko), Rihtarič Peter, Toplak Fran, Vebler Fran, Vesenjaj Pavel, Zajc Jožef, Zelenko Fran (z odliko) in Zorko Ivan.

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Šentlovenski fantje so se letos res postavili. Na nabor jih je šlo 23 in 16 so jih potrdili. To je dokaz, to je znamenje, da pri nas mladini ne razjeda kosti strupena pijača ptujskih šnopsarij. Naši fantje so se sami organizirali in pomenili, da strupa ne bodo pili in zato smo ponosni na korenjake. Naj se vrnejo spet nepokvarjeni nazaj od tam, kamor jih bo poklical cesarski glas.

Kebelej na Pohorju. Pa še vendar niso kebeljski fantje najzadnji v kolendrah, sem si mislil, ko sem zagledal na predvečer sv. Cirila in Metoda dne 4. julija krasen in velik kres na hribčku v bližini Sp. Keblja. Pričal je, da tudi pri nas živijo m'adeniči, vredni sinovi matere Slave. Da njim tudi tukaj gori srce za vero, katero sta učila sv. brata Ciril in Metod in pa za blagor slovenske domovine. Akoravno še zelo zaostali za drugimi v narodnostnem obziru in izobraženosti, vendar že kažejo nekaj čut, s katerim bi si radi izboljšali svoje narodnostno stanje, vsaj nekateri. Dal Bog, da bi kmalu spoznali svoje žalostno narodno stanje ter krenili s pota narodne zaspanosti in brezbriznosti na pot izobrazbe in zavednosti, kakor so to večinoma že povsod storili, kar so pokazali z mnogoštevilnimi kresi na predvečer sv. Cirila in Metoda. Mogočno in krasno so plamteli kresovi po slovenskih gričih; pa še bolj naj bi žarel v srcu vseh Slovencev ogenj ljubezni do svete Kristusove vore, do častljivega materinega jezika in do lepe slovenske domovine!

Živi, živi, duh slovenski

bodi živ na veke!

Opazovalec.

Ptujska okolica. Na prijaznem in zelo visokem griču posestnika Antona Pohl v Novi vasi so na predvečer sv. Cirila in Metoda v nedeljo 4. julija vneti Slovenci kurili velikanski skres. Gromoviti strelji iz topičev so odmevali, tudi godeci so godli, peveci in pevke peli krasne narodne pesmi. Govor je imel France Sal... iz Krčevine. Celu na god zarano v jutranji zarji so pokali topiči in budili zaspane brate in sovražne tujce ter jim pričali, da še tukaj biva verni slovenski narod, ki ljubi materin slovenski jezik in sveto katoliško vero. Vrli posestnik oskrbuje s pomočjo blagih rodoljubov že čez 12 let to lepo kresno slovesnost. Bog mu dodeli zdravje in dolgo življenje, da bi še mnogo let oskrboval Cirilov in Metodov kres! Vsem obiskovalcem kresa na visokem griču srčna hvala! Posebno še iskrena hvala vsem darovalcem za kres! No malo so se letos ptujski Slovenci razdvojili in nekateri so ostali v nižavi pri svojem kresu. Le k nam na prijazni grič! Končujemo pa s sledečimi vrsticami:

„Sta dobro znana,
slovanska apostola,
sv. Ciril in sv. Metod

učila vero vse povsod
naš pradednji narod.
In zdaj v nebesih pa prosita,
božji blagoslov na nas rosita!

„Višavski.“

Jareninske novice. Umril je pred kratkim zvest naš tovariš ml. Lojze Veingerl. Prehlajenega so ga z rešilnim vozom prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer ga je par ur pozneje rešila smrt pozemeljskega trpljenja. — Truplo so pripeljali dne 13. t. m. v rojstno župnijo, kjer so ga položili zraven ljubljene matere in strica, ki sta oba še le pred par meseci umrla. Bog bodi vsem trem usmiljen sodnik! — Bralno društvo priredi v kratkem večjo veselico, katere čisti dobiček je ves namenjen za Št. Iljski društveni dom. Takrat pa vsi v Jarenino! — Mogočni kresovi in pokanje topičev je na predvečer sv. Cirila in Metoda tudi od naše strani oznanjalo svetu, da biva tukaj naš rod, in da zemlje te naše ne damo iz rok.

Čadram. Tudi pri nas se dobivajo vžigalice „Za obmejne Slovence“ pri našem vrlem trgovcu g. Francu Golčer. Možje in mladeniči, kadilci, rabite samo te vžigalice, da tako pomagata našim zatiranim bratom ob meji. Tudi ve, dekleta slovenska, skrbite, da jih ne bo manjkalo v nobeni slovenski hiši!

V Oplotnici smo verni Slovenci zakurili velik kres na predvečer sv. Cirila in Metoda. Ko je plapolal naš lep kres na hribu nad vasjo in ko so začeli pokati topiči, že se prikažeta nemška nacionalca, ki zahtevata, da naj ogenj pogasimo in da naj ne streljamo več. Mi smo pa svoj kres navzlic tej „prepovedi“ dalje kurili in streljali. Saj smo bili na posestvu vrlega Slovence Gričnika. Pri nas gremo tudi naprej. Vedno več Slovencev nas je. Slovenci ne hiram, ampak zmagujemo! Živijo, bratje Slovenci!

Vekoslav.

Oplotnica. Čujte, ljudje božji, kaj se tukaj godi. V naši Oplotnici je pet trgovcev, pa samo eden je Slovenec, vsi drugi so Štajercijanci. Mi Slovenci smo vendar toliko zavedni, da hodimo v slovensko trgovino blago kupovat. Ime te slovenske trgovine je vsem znano. Naši štajercijanski trgovci imajo neki koledar, ki se imenuje „Slovenski koledar“. O ta koledar ni za Slovence, kakor si nekateri mislijo, v naši slov. trgovini dobite družinsko pratiko. — Blizu Božje vasi je zgorela dne 3. t. m. hiša, last Janeza Hren. V goreči hiši je ostala tudi 3 letna deklica. Bog bodi tolažnik žalostnih starišev!

Celje. Na trgovinski šoli sta letos samo dva učenca napravila izpit z odliko in oba dva odlikaša sta Slovence, namreč: Robert Kompan in Henrik Kislinger.

Vladinovci so postali slovenski liberalni poslanci, ter se sedaj ponižno plazijo okoli vlade. Spozabili so se tako daleč, da hodijo k vladi prosit, naj jim daje orožje, da lahko nastopijo proti svojim sodrugom poslancem.

Žganjarji je v naši državi 149.455. Spilo se je lani 97.600.000 litrov žganja.

Koroške novice.

Matura na celovski gimnaziji. Izmed 32 abiturientov je 7 Slovencev, ki so vsi napravili maturo. Ti so: gg. Božič, Čebul, Lakner (z odliko) Marsel (z odliko), Potočnik, Ruprecht in Vinternik. — Izmed 480 učencev na celovski gimnaziji je komaj 81 Slovencev. To je pač premajhno število za naše razmere. Stariši pošiljajte svoje sinove v srednje šole!

Šmihelsko izobraževalno društvo je založilo narodni kolek. Rodoljubi, segajte pridno po njem!

Pliberk. Šmihelska hranilnica in posojilnica je kupila v našem mestu veliko hišo, nekdanjo pivovarno, kjer se napravi Narodni dom. Ob enem je začela v tej hiši poslovati nova posojilnica za Pliberk. (Tudi slovenska občina Błato dobi v tej hiši svojo pisarno. Dosedaj v Pliberku ni bilo slovenske gostilne, dasi je mesto le umetno nemško, a okolica popolnoma slovenska.)

Blače ob blaškem jezeru. Dne 4. julija je preminul Radeckega veteran Joza Martinčič, oče tesarja Martinčiča v 90. letu. L. 1848. je stal v boju pri Kustoci. Doma je bil pri Janabu v Trdaničah. Po dosluženi vojaških letih si je s plavljenjem po Dravi prislužil lepo premoženje.

Bistrica na Zilji. Dež. vlada je priznala svetinjo za 25 letno delovanje v gostilstvu tukajšnjim gasilcem: Ant. Ahac, Jož. Katnik, Mart. Kuglič, Blaž Lajlar, Tom. Možič, Jur. Balnar, Ant. Berginec.

Iz Spodnjih Trušenj. Občinske razmere. Kadar kdo v naši občini prosi za kako podporo, je naših občinskih očetov prvo vprašanje, ali je dotičnik bele ali črne barve, drugo, ali je pri kakem društvu, pri bauervereinu, ali pri Súdmarki, pa ne pri Cirilo-Metodovi družbi; zakaj to bi bil neodpustljiv smrtni greh.

Koroško gospodarsko društvo je razglasilo, da se dobijo smrekove sajenice iz njih vrta, ki ga ima pri Gospej Sveti, za pogozdovanje posekanih gozdov, zastonj, če posestnik sam pride po nje in izkaz od občine prinese s seboj. To priliko sta tudi dva posestnika črne barve porabila in sta prosila za nje, pa se jima je reklo, da dobijo le tisti, ki so pri bauervereinu; drugim so jih pa vsiljevali, da so jih sadili za žive meje. Dežela daje sajenice le zato, da bi se goličave pogozdile, pa ne za žive meje. Enako je s podporo za sušo. Pred mescem je prišlo na občino nekaj tisoč kron za lansko sušo. Podpora se je prisodila le takim, ki so njih mišljenja. To je vse že priprava za gladko pot pri prihodnjih volitvah. Toda boste se precej vrezali!

„Celjska Zadrúzna Zveza“ in posojilnica v Prevaljah. „Narodni List“ prinaša v 29. številki prav zanimive stvari o naši prevaljski posojilnici. Ne samo g. Pristou, ampak tudi g. Štibler zagovarjata to stvar — vsak po svoje. G. Štibler omenja, da so se razširjale po Koroškem laži od strani domačinov o naši posojilnici, ki je prišla po njegovi in Joštovi „zaslugi“ v nemškutarske roke. Pravi, da je vse laž koroških Slovencev in samo sredstvo za smoter. Ako ga slišimo tako govoriti, potisne poštenemu Slovcu jeza pero v roke, da mu odgovori, kakor zasluži. Mi sodimo to stvar iz narodno gospodarskega stališča. G. Štibler je kot revizor „Zveze“ dolžan narodno-gospodarsko delovati. S povdarkom rečem, narodno-gospodarsko! Sedaj pa slišite! Po vseh Prevaljah in okolici že vrabci na strehah čivkajo, da goji g. Pristou sladka čuvstva za mater Germanijo. Vsak Slovenec pri nas že pozna g. Pristouna in ve, da bo nekaj počilo enkrat. Štibler in Jošt pa ljubita v našem Poldeju samo naprednjaka; da je bil pri zadnjih deželnozborskih volitvah kandidat nemško-napredne stranke, pa popolnoma prezirata in istotako tudi udeleževanje sej nemškega Volkstrata za Koroško ter zborovanj v vsako soboto zvečer prevaljske „Súdmark“, pri katerih daruje v nabiralnik za „Brüder im bedrohten Land“. Da z ljudmi niti slovensko govoriti noče in na slov. pozdrave nemško odzdravlja, je samo posledica občevanja v navedenih družbah. In takega moža imajo pri „Zvezi“ za Slovence naprednega mišljenja! Mogoče je to značilno za celjsko napredno stranko, a za narodno gotovo ne res. Gotovo bode g. Štiblerju in Joštu tudi znano (ako zasledujeta narodno gibanje na Koroškem, kar so že ves čas zatrjevali tudi v Narodnem Dnevniku; glej članek „Da se prav razumemo“), da je bila posojilnica prvi in zadnji stober našega narodnega gibanja na Prevaljah. Nismo poznali doslej še liberalcev in ne klerikalcev, ampak samo Slovence. Tudi umetnih liberalcev, ki jih je g. Štibler sedaj fabriciral, ne bomo pripoznali, ker nas oni še dotlej niso spoznali kot politične nasprotnike ampak kot narodne. To pribijemo! Znano nam je da so tudi učitelji zahajali na zborovanja, katera so vodili naši kaplani, in da so, kjer je bila prilika, probujali tudi ljudstvo složno z duhovščino. G. Štibler in Jošt gotovo ne bodeta trdila, da so bili pač klerikalni učitelji, osobito koroški to niso. Ti ne poznajo te ali druge stranke, ampak samo narodnost. Ti torej poznajo g. Pristouna do dobrega in ako ti sodijo o našem Poldeju tako, kakor pisec teh vrst, potem tudi Vam ni mogoče zagovarjati njega kot pristaša narodno-napredne stranke, ampak ga obsoditi, kakor to kot kandidat nemških nacelnov zasluži. Kako se mu usmilijo Slovenci, lahko berete v „Narodnem Dnevniku“ št. 71. od 30. marca 1909. „Prevalje“. Pred tremi meseci so ga napadali, sedaj ga pa imajo za Slovence in celo za narodnega. Pri nas se vobče govori, da sta g. Štibler in Jošt nemčurja, ker sta pripomogla Pristou do zmage. Mi bomo tudi to vest zdrževali, kajti le dejanja narode človeka narodnega, in ne — lepe besede, ki pa smrde po izdajstvu. Gliba vkup štrih! Da bosta pa oba vedela, kaj sta naredila na Prevaljah škode v narodnem oziru, je dosti, če povem, da sta razdrla veliki del tega, kar smo do danes z dolgoletnim trudom uzidali, z enim udarcem. Ako se še potem sedaj veselita svoje „zmage“ nad klerikalci, potem še pa sploh narodna nista bila nikoli. In zdaj še pa k Pristou. Izjavil je na Zadrúznem shodu, da nikoli ne pride naša posojilnica v nemške roke. Smešno. Ko sme enkrat dal nekemu pijancu — beraču 20 vin., ker nisme imel drobiža, mi je zaobljubil (na mojo zahtevo), da bo denar porabil le za jed ne pa za žganje. Ko pa pridem pozneje v gostilno, pa vidim, da ga je dal krčmarju za žganje rekoč: „to je bolj v varnih rokah“. Torej pribijem: „posojilnica je v nemškutarskih rokah.“ To pojasnilo je bilo prav potrebno dati slovenski javnosti posebno na Štajerskem, da ljudje zvejo resnico in nič drugega nego golo resnico. Ako imajo sedaj gospodarje okoli „Zveze“ še poguma, trdit, da je posojilnica v narodno naprednih rokah, potem jim naj pa vsak pošten Slovenec pove v obraz, da so nemškutari in da spadajo vsi pod jedno streho. Eden prizadetih.

Razdružila se je celovška Ciril-Methodova podružnica. Liberalni „Slov. Narod“ v Ljubljani poroča: „Dr. Breje je razpustil celovško C.-M. podr. z najeto večino.“ Kakšna prismsuknjnost! Redni občini zbor, dne 14. julija za 8. uro zvečer sklican v „Benediktinsko klet“ je o stavljenem predlogu, naj se podružnica razdruži in na njeno mesto ustanovi podružnica „slov. šolskega društva za Koroško“, pravilno glasoval. Razmerje glasov: za predlog (= za razdružitev) 22 glasov; proti: 13 glasov. — Odnosaji, zakaj se je storil ta sklep, so le-ti: Od časa glavne skupščine v Bohinju l. 1907. je itak že močno pojemalo zaupanje do družbe, ker je postala takrat strankarska in nezmožna. Za celo dobo 20 let ni poboljšala na Koroškem šolskega stanja niti za las; še poslabšalo se je isto v tej dobi. Pravi se, da vzdržuje velikovško „narodno šolo“. Toda tja pokloni le kakih 3000 K na leto, dočim mora šola imeti, če se hoče vzdržati, vsaj letnih svojih 80.000 K. (Lep razložek v teh številkah;) za Št. Jakobsko „narodno šolo“ v Rožu, še niti ni darovala dveh vinarjev, čeravno se je pustila vzdati v temeljni kamen kot lastnica. — Posegli so koroški rodoljubi po sredstvu, ki ga je že svoj čas svetoval družbin prvomestnik g. Zupan, da se za Koroško naj osnuje svoje lastno šolsko društvo. To se je zgodilo; — da bi pa s Ciril-Methodovo družbo ne bili prišli navskriž, smo se začeli pogajati z njo. Načelnik šolskega društva g. župnik Ražun se je sam peljal v Ljubljano na ustmen pomenek. In sad? Devet mesecev je nas (= naše šolsko društvo) vodila Ciril-Methodova družba — za nos. Zdaj nas pa naslavlja na glavno skupščino, češ, odbor ne zadostuje k temu sklepu. — Ko je skoval sedanji odbor osrednje družbe neka nova pravila, niti ni poznal odbor celovške podružnice, čeravno se mu ga je svoj čas naznanilo. Ta pravila so torej priromala na naslov nekega Koželja, ki ni samo ne član odbora, ampak sploh ni član podružnice. Navzoči dr. Müller, član osrednjega odbora, skuša to ovreči, pa se mu prav nič ne posreči. Navaja neke podpore, „o katerih se ne more javno razpravljati“, nekaj tisoč kron, ki jih je baje dala C.-Met. družba neki šoli v borovskem okraju. (Zakaj pa ravno borovski okolici? Poznamo prst!) Pripoveduje, koliko so podružnice dvignile narodno zavest. (Ne pomisli pa, da so to storili izključno le domači, koroški rodoljubi sami!) Šolsko društvo ima odbor, katerega člani so že desetletja in še več od blizu in daleč opazovali, posegali in trpeli z našim šolstvom — torej ga temeljito preštudirali. Od njih pričakujemo, da nastavijo z železno vztrajnostjo sekiro na naš šolski sistem, ki ga družba Ciril-Methodova tekom 20 let ni mogla predrugačiti. Ti možje so občespoštovani in vzeti iz naše srede. Z njimi pridemo vsak čas v dotiko in se vsak čas lahko pomenimo o rak-rani koroški — o slovenskem šolstvu. Tem zaupamo popolnoma! Po tako živo govorečih vzrokih je lahko umljivo, da se je kočljivi (?) predlog sprejel z večino, akoravno boli človeka, da velja pri gotovih naših ljudeh strankarstvo več, nego zdrav razum. In to so, vsaj tukaj, ravno ljudje, ki se do zadnjega niso brigali za celovško C.-M. podružnico, še manj pa za nezdrave razmere koroškega šolstva.

Mladini.

Mladenci! Ali se vidimo na shodu v Št. Lovrenu na Drav. polju? Upam, da nas bo veliko. Pridite fantje iz celega Dravskega polja! Pridite, mladeniči vi, tostran in onstran Dravinje, Polskave in Drave! Pridite mladeniči, da se spomamo, da se vnanemo in navdušimo za skupno delo, za skupni nastop v blagor našega teptanega, a vernega, trdnega in jeklenega roda! Vera je naše sidro, vera je temelj naše mladeniške organizacije in zato lahko z upom gledamo v gotovo dobro bodočnost. Mi hočemo biti in ostati pokorni sinovi svojih mater, zvesti domovini, cesarju in Bogu. Mi hočemo biti pravi sinovi Marije in zato jo bomo na Črni gori pred shodom tudi počastili, se ji izročili in priporočili! Fantje, od blizu in daleč, pridite med nas. Ogleдали si bodete tudi lahko naš društveni dom in vzorno mlekarno. Pridite, da nas bo več! Poljanski fant.

Orel je začel vedno bolj in bolj razpenjati svoje peruti po zeleni Štajerski in si je že na šestih mestih ustanovil svoja trdna gnezda. Dalje časa že obstoje „Orli“ v Mariboru, Celju, Trbovljah, ki lepo uspevajo. Pred kratkim se je ustanovil Orel v Škalah, kjer se zbira pod njegovim okriljem lepo število navdušenih mladeničev. Dne 4. julija se je ustanovil v Št. Juriju ob Taboru telovadni odsek „Orel“, kar znači, da tudi v Savinjski dolini najde „Orel“ ugodna tla. 11. julija pa se je ustanovil na Dobrni pri Celju šesti „Orel“ v navzočnosti zastopnika „Zveze telovadnih odsekov“ brata Janka Hočevarja. Pristopilo je takoj 25 mladeničev in k naraščanju 16.

Postava za mladino. Anglija je prva praktična država, ki je vpeljala v veljavo zakon, ki velja za otroke,

mladino. Prva točka tega zakona prepoveduje vsem dečkom, ki še niso dopolnili 16. leta, kajenje. Druga točka prepoveduje otrokom izpod 14 let bivati v prostorih kake gostilne. Dotični, kateri bi kakšnega otroka poslal v pivnico, kjer se točijo pijače, bi bil kaznovan. Veliko gostilničarjev je prosilo vsled tega, da bi smeli podaljšati svoje pivnice in dograditi čakalnice za otroke; oblastnije so te prošnje večinoma zavrnilo. Stariši, ki imajo pri sebi otroke izpod 14 let, ne smejo pohajati gostilne. Tudi v takih prostorih, kjer vidno gori ogenj, ne smejo prebivati otroci sami. Otrokom je zabranjeno beračiti in prosjačiti po hišah in po javnih prostorih. Takih izvrstnih odredb bi tudi pri nas potrebovali, da ne bi bilo toliko počestne mladine, ki nudijo tako žalosten pogled na njih vzgojo. Pri teh je kajenje, žganjepitje in kvartopiranje že kar v navadi.

Mladenkam.

Vračam predvsem pozdrave vrli Slovenki Nenadi! Vzeti si hočemo in si tudi moramo njo za izgled! Ti, Nenada, bodi naš vojskovodja in me ne bodemo omagale v vojski za tvoje dobre namene. Braniti hočemo nežno, šoli odraslo mladino; zbirati jo hočemo od severa in juga, od izhoda in zahoda slovenske domovine in jo postaviti pod varno streho prijaznega „Našega Doma“. Vsa mladina, če ne takoj, pa sčasoma mora spoznati, da ima Slovenka Nenada prekrasne in izpeljive ideje. Obdati hočemo nežno mladino z ograjo žive vore, trdnega upanja in goreče ljubezni! Storit hočemo po nasvetu za dobro stvar navdušenega „prleka“, ki pravi: „Lakte na stran, roke z rokavov ven in puf v sovražnika, mora pobegniti, če ne, pa ga še poteptamo z nogami in potem ga vržemo v večni propad!“ Tako, drage Slovenke, me gremo in tudi moramo iti naprej kot apostolke, oskrbujmo deklice z dobrim berilom in lepi vspehi ne morejo izostati. Šoli odrasla mladina mora biti v naših vrstah. Veselile se bodemo z njo in ona z nami.

Čuvati in gojiti hočemo milo materno slovensko govornico! Povsod se hočemo neustrašene pokazati kot vrle Slovenke s slovensko trobojnico na prsih in vsakemu zagriznemu odpadniku zabrusiti v obraz brez strahu ono pesem:

V nedrih maternih se shranil,
v njeni reji se zredil,
mačeho oslepno braniš,
mater pa za nič držiš!

Nisi kukol med pšenicoj,
ščipek rasteš sred kopriv;
kukol strga še se s klicoj,
ščipek pa je ves pikljiv!

Rjav, kakti Judež bodi,
naj ga črv za plotom jé,
med Slovence naj ne hodi,
kateri prav Slovenec ne!

Radislava.

Iz rogaške okolice. Peljala sem se po železnici in se seznanila z deklico, ki je članica Marijine družbe in dekliške zveze. Kmalu me vpraša: Kako pa kaj vaša novo ustanovljena dekliška zveza? Gotovo krepko deluje, saj tamošnja dekleta so korajžna in dovezetna za dobro stvar. Da, nji odgovorim, dekleta imajo veselje, a še niso dosti izurjene, pa bo že šlo počasi. Kaj počasi, začudi se ona, niti ure ne smete zamuditi! Da je le dekliška zveza ustanovljena, prirejajte dekliške sestanke in prosite duhovnega voditelja, naj vas to in ono podučí; pa tudi same se navdušujte z govori in deklamacijami! Društvenice dajajte drugim lep zgled z besedo, dejanjem in obleki, ter njih z vljudno in dobrohotno besedo pridobivajte društvu. Posebno naj vam bo prva skrb, dekleta, ki si iščejo zabave v gostilni in pri plesu, pridobivati z besedo in zgledom na dobro stran, in — da iztrebite vso slabo čtivo iz slovenskih hiš. Seveda morate tudi vi njim napraviti kakšno veselje in to z lepimi kujigami, tu pa tam s kako igro itd. Seveda od začetka se zdi težko, a treba je začeti, dobi se veselje do delovanja, in gre. Plačilo za trud je že zavest, da sem pridobila to ali ono k društvu, ter rešila morebitne pogube.

Pri nas je bila dekle, v prvi mladosti sicer pridna, a po materini smrti je zašla v slabo tovaršijo. Dobila je silno veselje do plesa in enake zabave, da ni mogla obstati brez nje. Nekoč jo dohitim, začne se pogovarjati in jaz jo po svoji navadi vprašam: Ali si že v Marijini družbi, dekliški zvezi? Ne, odgovori, ter mi začne pripovedovati, kako veselje ima do plesa itd. Oh, rečem jaz, to veselje je zelo kratko, potem pa pride dolga žalost in v starosti bodeš žalovala za zapravljeno mladost. Veš kaj, ubogaj me, pusti danes ples in ta teden se zateci vsak dan k Mariji in tudi jaz hočem za te Marijo prositi. V nedeljo potem me nendar doma prime za roko, rekoč: Prijateljica, jaz se vpišem v Marijino družbo. Dobro, rečem vesela, a moramo se prepričati, če boš trdna v svojem sklepu; in bila je stanovitna.

Pristopila je k dekliški zvezi in pozneje k Marijini družbi. Ko je prejela trak in svetinjico, znak Marijine hčere, objame me ter reče: Sestra po Mariji, za pol sveta bi ti ne bila tako hvaležna, kakor za to, da sem Marijina hči. Te besede ter zavest, da mi bo tudi Marija povrnila, mi daje novo veselje in moč do dela.

Nič se prestrašiti, če te katera po strani pogleda, češ, kaj mi le hočeš; večkratna lepa beseda in lep zgled jo premore; saj besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Pa naj ne reče katera: Zakaj bi pristopila k društvu, saj ne hodim po gostilnah in vem kaj delam.

Krepostnih, v dobrem že utrjenih deklet posebno potrebuje naša Zveza, potem bo cvetela, potem bo slovela. In te besede sem zapisala dekletom v pouk in vspodbudo:

Potem pa tudi me, dekleta,

nevstrašena bodemo četa.

V dekliški zvezi se združimo,

skušnjav naval da lažje pogubimo!

Tilka.

Cerkvene zadeve.

Romarski vlak v Marijino Celje bo šel letos iz Maribora dne 9. avgusta ob 10. uri 50 minut zvečer. Vožnja bo stala v tretjem razredu 9 K. Nazaj se vrnemo dne 12. avgusta in pridemo v Maribor ob pol sedmih zvečer. Ker so dozdej na ozkotirni železnici od Kapfenberga do Seewiesen bile vedno težave in še železnica ni nikoli imela dosti vozov, da bi nas pošteno pripeljala v Seewiesen in nazaj, zato letos ne gremo nad Seewiesen v Marijino Celje, ampak nad Neuberg. V Neuberg nas mariborski vlak naravnost zapelja in treba čisto nič izstopati. Takih sitnosti torej, kakor pred dvema letoma, letos na vlaku ne bo. Lansko romanje je gotovo še vsakemu udeležencu v prav dobrem spominu in letos je vodstvo romarskega vlaka v istih rokah kakor lani, zato je pač gotovo, da se bo vršilo vse v najlepšem redu. Naše somišljenike prosimo, da agitirajo za obilno udeležbo. Čim več nas bo, tem lepši utis bomo naredili.

Romarski odbor.

Ljutomer. Dne 8. sept. bo primiciral frančiškan č. o. Krizolog Špur. Pridigal mu bo preč. o. Hugo Bren, ki študira na friburški univerzi v Švici.

V Dubrovniku bo se dne 3. 4. 5. avgusta vršil euharistični sestanek.

Slavni red sv. Frančiška, ki je po vseh petih delih sveta jako bogato razširjen, šteje po najnovejšem poročilu, in sicer prvi red: 8252 mašnikov, 2428 klerikov, 3946 lajikov, 514 klerikov novincev, 204 lajikov novincev, 1756 terciarjev; torej skupaj 17.100 udov. Prvi red, ki se z jedno besedo imenuje „frančiškani“, ima dandanes 2 kardinala, a jeden, ki je bil ob enem tudi lizbonski patrijarh, je l. 1907. odložil svojo visoko patrijarhalno čast in se podal nazaj v samostan; nadalje 8 nadškofov, 30 škofov, 3 apostolske delegate, v misijonskih krajih veliko apostolskih vikarjev in apost. prefektov, in sicer prvih 11 in drugih 4. Drugi red, ki se imenuje „klarise“ in živé jako strogo pod papeževo klavzuro, šteje 10.204 redovnic in ima 518 hiš. K tretjemu redu pa pripadajo udje obojega spola in ki živé med svetom, in sicer od najvišje časti do najvbožnišega berača, torej papeži, cesarji, kralji, škofje... in šteje 1.138.107 udov. Velikega pomena, posebno pa dandanes, je tretji red v socialnem oziru in kako zna reševati tretji red socialno vprašanje, pokaže praktično. Številke govore! Red sv. Frančiška (I. red) si je pridobil na misijonskem polju velikanske zasluge, kjer so delovali pridni sinovi sv. Frančiška in še tudi dandanes prav pridno delujejo in žrtvujejo samega sebe. Naj omenim le Kitajsko, Japonsko, Ameriko, Afriko... kjer izpreobračajo pogane k edino pravi veri in tako napolnjujejo nebesa s prebivalci. Nazadnje naj še omenim, da je frančiškanski red, ki obhaja letos sedemstoletnico obstanka, najbolj razširjen red na svetu.

Duhovna gredica. Na primicijo! Ali boš šel na primicijo? Rad bi šel, jaz pa grem. Hvala Bogu, da imamo primicijanta v fari! Taki in enaki govori sedaj pri nas niso kaj redkega. Res, primicije se vsakdo veseli, vsakdo se je rad vdeležil. Veseli se je cela fara, vesele se okoličani, predvsem pa seve presrečni stariši, sploh domači in vsi sorodniki in povabljeni. Zakaj bi se tudi ne, ko se lahko se zaupanjem ozirajo na njega, ki jih bo pri prvi sv. daritvi priporočil Bogu. Zato se pa vse kosa in skuša, kako bi bilo mogoče to slovesnost v cerkvi in na zunaj povečati in povzdigniti. In če človek to gleda in opazuje, bi si skoraj mislil in bi rekel: „Čemu ta zunanost, kaj je tega in tega treba!“ Veste, na koga se tu spomnim? Na njega, ki je rekel: „Kaj je tega treba, lahko bi se bilo za drag denar prodalo in med uboge razdelilo!“ Judež je tako govoril in ni privoščil, da bi bila mazilila Magdalena z dragoceno dišavo svete noge Gospodove! Ali bomo mi tudi tako govorili? Ne! Gotovo še veseliti se mora

vsakdo, ko vidi ne samo pri sorodnikih, temveč tudi pri vaščanih in faranih veliko skrb, da je ja vse praznično v cerkvi in na domu primicijanta. To je dobro znamenje, to nam priča, kako dobrega, darežljivega in spoštljivega srca je naše verno ljudstvo do poslanca Gospodovega. Tako je pri nas že od nekdaj. Že naši stari očetje in njih očetje so pravili: „Nove meše ne zamudi, četudi podplate razdereš!“ Zato vidimo, da se o takih prilikah res po cerkvah ljudstva kar tere. Imajo duhovni užitek, vesele se z veselimi, pričakujejo pa tudi duhovnih dobrot. Vsem vernikom, ki so pri kaki prvi sv. maši, so papež Leon XIII. podelili dne 16. I. 1886. odpustek 7 let in 7 kvadragen, seve le če po skesani spovedi sprejmejo sv. obhajilo. Sorodniki do štrtega kolena in primicijant sam pa dobijo popolni opustek. In ko tako primicijant ob koncu svete maše povzdigne svojo novoposvečeno roko, jih vse blagoslovi in jim prvič spred altarja zakliče: Ite missa est! Pojdite, sv. maša je končana, takrat grede vsi z veseljem, mirni, potolaženi na svoj dom, ali pa povabljeni na dom veselja, na dom novomašnika. Dne 25. t. m. bodo naš prevzvišeni knez in škof posvetili v stolni cerkvi 11 novomašnikov. Molimo za nje in prosimo Boga, da bi to število se podvojilo, potrojilo v prihodnjih letih, ker žetev je velika, a delavcev je vse premalo. Novomašniki pa bodo tudi za nas vse molili in prosili, ko bodo pri prvi sv. maši darovali Bogu kruh: „Sprejmi sv. Oče, mogočni večni Bog, to brezmadežno hostijo... za vse žive verne kristijane...“ Ljubi Bog pa naj usliši naše in njih prošnje in molitve! C.

Razno blago.

Novo vrsto strupenih gob, ki so bile do sedaj še neznane, so zasledili na Krasu. Največ jih je v štanjski okolici. V teh gobah so dobile nenadno naravnega sovražnika kobilice, katere napravljajo letos, kakor že znano, ondotnim kmetovalcem ogromno škodo. Ta goba uničuje namreč kobilice ravno, kakor že znana strupena goba „Empusa museae“ jeseni muhe. Nameravajo jo v odpomoč kmetijstvu umetno razširiti in razmnožiti po celem Krasu.

Najdražja znamka na svetu. Pri dražbi hotela Drouot v Parizu so prodajali tudi veliko zbirko različnih znamk pod imenom Mirabaud. Pri tej prodaji je dosegla neka višnjeva havajska znamka za dva centima iz leta 1851 do 1852 kupnino 23.000 frankov. Znamka je imela na desnem spodnjem vogalu poštni odtisek, je bila tam tudi prevotljena in imela rudeč pritisek. To je dosedaj največja kupnina, ki se je dosegla za kako rabljeno poštno znamko.

Analfabeti med rekruti v različnih državah. Nemčija stoji glede šolstva na prvem mestu; ima 9,750.000 učencev in izdaje v šolske svrhe 520 milijonov mark na leto; zato pa ima tudi najmanj analfabetov med vojaškimi novinci, namreč 0,05%. Za njo pridejo Švedska, Norveška in Švica z 0,1%; Danska ima tudi le 0,2% in Velika Britanija 1% analfabetov. Holandska ima 2,1%, Francija 4% in Finlandska 5% analfabetov. V precejšnji razdalji od teh stoje Belgija z 10,2, Avstro-Ogrska z 25,7, Grška s 30 in Italija s 31,3%. Nad polovico novincev ni znalo ne čitati ne pisati na Bolgarskem in Srbskem, Ruskem, Portugalskem in Španskem; v zadnji vrsti stoji Rumunska s 75 odstotki analfabetov.

Besedna zaslavica.

(Priredil Božidar Petelinšek.)

	a								soglasnik
	a	a	a	a					koristna rastlina
	a	a	a	a	a	a			dišava
	a	a	a	a	a	a	a		dan v tednu
	a	a	a	b	c	c	c		gospod na dvoru
	č	d	d	e	e	e			divjačina
	e	e	e	e	e	e			trg na Štajerskem
	e	e	e	e	e	e			ptica
	e	e	e	g	h				zdrobljeno kamenje
	i	i	i	i	j				moško krstno ime
	j	j	j	j	k				drevo
	k	k	k	k	k				moško krstno ime
	l	l	l	l	l				del telesa
l	l	l	l	m	m	n	n	n	sveta dežela
n	n	n	o	o	o	p	p	p	mesto na Kranjskem
p	p	p	p	p	r	r	r	r	obmorska dežela
r	r	s	s	s	s	t	t	t	gorovje
t	t	u	v	v	v	z	z	z	poljska ptica

Besede po sredi od zgoraj navzdol povejo začetek narodne pesmi.

Iz Nazarij v savinjski dolini. Dne 25. t. m. priredi kat. slov. izobraževalno društvo petletnico svojega obstanka. V proslavo tega priredijo tukajšnji fantje in možje igro: „Don Manuel ali Ave Marija“. Upamo vsestranske obilne udeležbe posebno pa od strani izobraževalnih društev. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo le tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 v.
Vsaka beseda stane 3 vin.

Velik cenik zastoj.

Železniška-roskopf ura

patent K 5—
jamstvo 3 leta
drugače denar nazaj.

Ura ima 8 kamnov,
lepo email številni-
nico, gre 32 ur,
pristen niklest ok-
rov, ki ostane bel,
z drugim okrovom
prot prahu, se jam-
či, da gre do pol
minute natanko.

Pristne srebrne ure K 6:50
S 3 srebrnimi plašči „ 9:50
Srebrne-tula ure z dvojn-
nim plaščem „ 13—
Zlate damske ure „ 19—
Srebrne verižice „ 2—
Sfenska ura „ 2—

Največji cenik zastoj.

A. KIFFMANN,
največja tovarna ur, zaloga, eks-
port MARIBOR N 1.

Denar si prihranite!

Za 3 K 50 v
krasna žepna ura z verižico

30.000 komadov

pokupil, vsled te-
ga odpošiljam 1
krasno 36 ur ido-
čo gloria srebrno
anker-remontoir
uro, švicarsko kol-
esje, lepo gravi-
ran okrov s sekundnim kazalcem
z lepo pozlačeno ali posrebrnjeno
oklepno verižico, natančno idoča
za samo 3 K 50 v. Zraven ponu-
jam tudi pristno pozlačeno 36 ur
idočo veleprima švicarsko anker-
remontoir uro s pozlačeno verižico
za samo 5 K. Za vsako uro 3letno
pisмено jamstvo. Pošilja po povzet-
ju S. Mohane, I. švicarska
eksporna hiša za ure Krvakov
št. 284. Neštevilno zahvalnih pi-
sem in poznejših naročil dobil. Za
neugajajoče denar nazaj. 33

Naznanilo.

Vsled posebno ugodnih priložnostnih nakupov konkurznih mas je podpisana tvrdka v prijetnem položaju, oddati čudovito ceno, pristnobarvno, solidno blago. V lastnem interesu ste prošeni, da se z naročili požurite. 1000 m čipkastih zastorov, 100 cm široki, prej K 1—, sedaj 44 h, še boljše prej K 140, sedaj 65 h m. 800 m lepo vzorčnih modrih dрукov s svilnim bleskom, prej 90 h, sedaj 50 h. 800 m dvojnontastega plavega platna za predpasnike, prej 85 h, sedaj 65 h. 1000 m krasnih, modernih pralnih štofov, svetli in temni, prej 85 h, sedaj 50 h. Krasni atlasovi satini, različne barve in vzorci, prej K 110, sedaj 78 h. 600 m gladkih volnenih štofov, 120 cm široki, vse barve, prej K 190, sedaj K 120, še lepši prej K 290, sedaj K 190. 450 m modernih pepitaštofov, veliko in malo karirani, 120 cm široki, prej K 185, sedaj K 115. 300 lepih, modernih volnenih kril, vsake širokosti in dolgosti, serija I. prej K 7—, sedaj K 550, ser. II. prej K 13—, sedaj K 9—. Moderna pralna krila prej K 5—, sedaj K 3—. 320 bluz za pomlad in poletje, svetle in temne, prej K 320, sedaj K 230, jako fine, prej K 6—, sedaj K 450. 1000 lepih ženskih pasov, črni, prej K 120, sedaj K 98 h. Krasni gumasti pasi iz čiste svile, vse barve, prej K 350, sedaj K 135. 540 gospodinjskih predpasnikov, široki in mnogorabni, prej K 130, sedaj 90 h. Jednaki v težjem dvojnem druku, prej K 190, sedaj K 130. Dobre ženske srajce iz cesarskega platna s čipkami okrašene, prej K 195, sedaj K 130. Jednake z vezanim naplečnikom, prej K 270, sedaj K 145. 420 parov dobrih črnih ženskih nogavic, prej 75 h, sedaj 45 h, še boljše 60 h. 380 parov kratkih nogavic, prej 60 h, sedaj 35 h. Šali iz krasne svilene imitacije vse barve, prej K 190, sedaj 135. Dobri domači črevlji za moške in ženske, prej K 150, sedaj 90 h. 800 dobrih drilastih črevljev za cesto, sivo, rujavo in črno z usnjatimi podplati za moške, prej K 3—, sedaj K 190, za ženske prej K 270, sedaj K 150, za otroke do 6 let 95 h, do 10 let K 110. Isti popolnoma z usnjem obšivan pri paru za 40 h več. Lepi reformni damski predpasniki prej K 3—, sedaj K 170. 460 trpežnih brisač prej 60 h, sedaj 35 h, še boljše prej 75 h, sedaj 45 h. 1000 m tirolskega platna, prej 65 h, sedaj 44 h, še boljše 52 h. Močno debelonitkasto kmečko platno, prej 80 h, sedaj 55 h. Krasno rumburgersko platno, 82 cm široko, prej 85 h, sedaj 55 h. Težko, 150 cm široko kmečko platno, prej K 195, sedaj K 135. Isto 140 cm široko, m K 150. Dober oksford za srajce, 1000 m, prej 70 h, sedaj 45 h, prav težek prej 95 h, sedaj 60 h. Dobro tkalsko blago, navadno široko, prej 60 h, sedaj 44 h, cela tuhentova širokost, prej K 130, sedaj 90 h. Težke plahte za škrinje, dobro povoščeno platno, lepo rožasto, 11x570, prej K 290, sedaj K 170. 400 lepih biretnih garnitur, 2 postelji, 1 namizni prt, bordo in zeleno, prej K 13—, sedaj K 9—. 300 močno pisanih tunis zaves, prej K 380, sedaj 280. 650 m preprog, prej K 1—, sedaj 60 h m, še boljše prej K 130, sedaj 95 h. 900 ducatov barvastih dobrih žepnih robcev, prej K 190 1/2 tucata, sedaj K 110. Lepi beli žepni robci z barvastim atlasovim robom, prej K 170, sedaj K 1— pol ducata. 350 zarobljenih, belih ruh, brez šiva,

prej K 3—, sedaj K 190. Zelo težko, iz tirolskega platna, prej K 360, sedaj K 260. Poletne flanelske posteljne odeje, prej K 450, sedaj K 270. 5000 velikih klobčkov dobre pletene volne, vseh barv, prej 20 h, sedaj 10 h klobčič. 800 velkih štren pletene volne, vseh barv, prej 58 h, sedaj 40 h. 350 tucatov rožnega mila, vsi voji, prej pol tucata K 110, sedaj 72 h. Lepa, velika mošnja za nakup z okroglim držajem, prej K 210, sedaj K 1—, krasne poletne naglavne rute, svetle in temne, prej 68 h, sedaj 45 h. Krasne polsvilnate naglavne rute, vseh barv, prej K 390, sedaj K 230. Iste čistosvilene, prej K 580, sedaj K 420. Kompletne velike lovske srajce, vsake vratove širokosti, prej K 160, sedaj 98 h. Iste z dvojnimi oprsnikom K 110. Lepe turistovske srajce iz flanela in cefira, prej K 3—, sedaj K 170, še lep e K 220. Iste za dečke K 110. Dobre močne srajce, vsake širokosti, prej K 350, sedaj K 230, z lepšimi prsi 50 h več. Moderni lepi kolirji, prej 40 h, sedaj 26 h. Elastične naramnice, prej K 120, sedaj 70 h. Z jamčeno dobre oksfortne srajce za moške, prej K 210 sedaj K 135, še boljše 180. Dobre trpežne vrhnje hlače, prej K 590, sedaj K 390. Krasna otroška obleka iz perilnega štofa, 1. vel. K 140 s 30 h zvišanja. 250 lepih matrozniških oblek za dečke, K 195 s 40 h povišanja. Lepe čepice za deklice in dečke, prej K 130, sedaj 78 h. Moderne moške čepice, prej K 120, sedaj 70 h.

Od tega navedenega blaga se vzorci ne morejo pošiljati, vendar se, kar ne ugaja, brez zadržka vzame nazaj. Vsak odjemalec, ki naroči blago za vsoto nad 10 kron, dobi zastoj praktičen dodatek. Čez 20 kron se pošlje poštne prost.

Kupna hiša „Zur Südbahn“ GRADEC, Annenstrasse 68.

Prosi se za razločen, natančen naslov.

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastoj da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0. Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča	K 3:50
Roskopf	„ 5—
Št. 2. Nikel-anker-remontoir (regulator)	„ 8—
Srebrna	„ 12—
Srebrna s tremi pokrovi	„ 8—
Št. 24. Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	„ 8—
Št. 34. Srebrna damska rem-ura	„ 8—
Št. 11. Srebrna remontoir-ura za gospode	„ 6:60
Št. 18. Srebrna anker ura, 15 kamnov	„ 10—
Ista z dvojnimi pokrovom	„ 12:10
Št. 102. Budilka z dnevnikom	„ 3—
Št. 107. Kuhinjska ura	„ 8:40

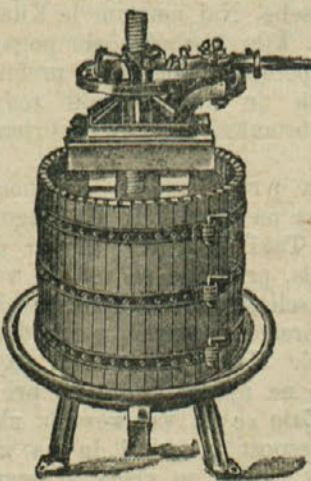
Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: : : : : tančno, vestao in jako ceno. : : : : :

Th. Fehrenbach,

84 Največja tovarniška zaloga ur
Maribor, Gosposka ul. 26. : : Filialka, Dravska ul. 2.

Vinske in sadne stiskalnice

z zboljšanim dvojnimi pritiskom za ročno delo, se zaprejo z zapahom, grozdni mlini grozdni rebelerji, sadni mlini

v najnovejši, najizdatnejši konstrukciji izborae vrata ter stroje za pripravo krme, hekslerji, razalnice za repo, šrotini mlini, dampferji za krmo, gepeljni, vorgelege iz tovarne poljedelskih strojev in livarne železja FRANC EISENSCHIMMEL & Comp. Raudnitz a/E. Glavna prodajalna pisarna

Franc MELICHAR, Rudolf BACHER

Dunaj III/2, Löwengasse 37.

Natančni ceniki zastoj in franko.

Išče solidne zastopnike in naprej-prodajalce.